

Informasjon til elever og foresatte om rett til fritak fra opplæring i fremmedspråk, fordypning eller arbeidslivsfag på 8.-10.trinn

Elever som får opplæring i samisk, kvensk/finsk, tegnspråk eller særskilt språkopplæring er fritatt fra opplæring i fremmedspråk, fordypning eller arbeidslivsfag på 8.-10.trinn. De skal likevel få slik opplæring dersom de ønsker dette.

Velger elevene å ikke delta i fremmedspråk, fordypning eller arbeidslivsfag, skal de få forsterket opplæring i engelsk, norsk, samisk, kvensk, finsk, norsk tegnspråk eller et annet språk de allerede har et grunnlag i. (opplæringsforskriften § 1-10)

Ikke alle skoler kan tilby alle disse språkalternativene, så skolen avgjør hvilket fag som blir tilbudt som alternativ til fremmedspråk, fordypning eller arbeidslivsfag.

Elever og foresatte skal få god informasjon om rettighet og konsekvenser på et språk dere kan snakke og forstå. Er det behov for det, bestiller skolen tolk.

I enkeltvedtaket om opplæring i samisk, særskilt språkopplæring osv, skal det noteres om det ønskes fritak eller ikke.

Alle disse elevgruppene som har rett på fritak fra fremmedspråk i grunnskolen, kan få fritak for fremmedspråk også i videregående opplæring. Unntaket er elever som får særskilt språkopplæring. De har ikke rett på fritak for fremmedspråk i videregående opplæring.

Konsekvenser i videregående opplæring :

For elever som ønsker å velge studieforberedende utdanningsprogram:

- fritaket for fremmedspråk kan begrense hvilke videregående skoler en kan søke opptak på, da ikke alle videregående skoler tilbyr begynneropplæring i fremmedspråk. Skoleåret 2026-2027 gjelder dette f.eks. Hetland, St. Olav, Stavanger katedralskole og studiespesialiserende med toppidrett på St. Svithun.
- Fritaket begrenser også antall programfag fra 3 til 2 siste året i videregående opplæring, siden elever som har hatt fritak for opplæring i fremmedspråk på ungdomstrinnet, må ha fremmedspråk alle de tre årene på videregående.

For elever som velger yrkesfag eller påbygg til generell studiekompetanse:

Fritak fra fremmedspråk på ungdomstrinnet, vil ikke ha konsekvenser for elever som velger yrkesfag eller påbygg. Disse studieretningene stiller ikke krav til fremmedspråk.

Stavanger kommune juni 2026.